

foreligger trykt endnu, saa vidt jeg har set — at den naturlige Udvikling var den, at Kravene Aar efter Aar voksede, at Udgifterne jævnt og stadig steg, og at derfor det sidste Aars Finantslov i Grunden var at betragte som Slutningen paa hele den finansielle Udvikling, Høidepunktet af denne Udvikling, om jeg maa bruge dette Udtryk, og at det derfor, naar der kom et Aar, hvor Thingene ikke kunde enes om en Finantslov, var naturligt, om man foreløbig blev staaende ved det som Afslutning af det foregaaende Aar, og at der ikke skete noget Tillæg i dette Aar til, hvad man var naaet til i det foregaaende. Jeg tror, at dette er en temmelig korrekt Gjengivelse af det ærede Medlems Udvikling, det har i alt Fald ikke været min Agt at gjøre nogen som helst Forandring i den. Men det, som jeg vil gjøre gjældende, er det, at denne Udvikling, som i sig selv ser saa overmaade smuk og plausibel ud, i Virkeligheden ikke stemmer med de faktiske Forhold. Det ærede Medlem synes nemlig nærmest at have havt for Die en enkelt Række af Udgifter paa Finantsloven, en Række Udgifter, som ganske vist spiller en ret betydelig Rolle og navnlig i de senere Aar er tiltaget ret betydelig, nemlig den hele Række af Bidrag, som Statskassen yder til forskjellige Foreninger og Institutioner. Disse Bidrag have ganske vist en Tendens til efterhaanden at gaa noget i Vejret, og for deres Bedkommende kan man vistnok temmelig rolig blive staaende ved den Betragtning, at det sidste Aars Finantslov betegner Høidepunktet af de Bevillinger, som Staten giver paa dette Omraade. Men vende vi os til de egentlige Statsudgifter, de løbende Statsudgifter, saa viser Forholdet sig faktisk at være et andet; thi der gjælder det ikke, at der er en saadan jævn, stadig Stigen paa alle de enkelte Udgiftsposter, at man kan være forvisset om, at det sidste Aars Finantslovs Virkeligheden er at betragte som Høidepunktet af Udviklingen. Nei, disse Udgifter ere svingende, ikke stærkt, ikke meget, men dog altid svingende, efter Forholdenes Natur. Jeg har i sin Tid i Fjor i Udvalgets Betænkning over Statsregnskabet paavist dette med Hensyn til en enkelt Paragraf, § 2, paa Finantsloven, og jeg kunde forhætte dette med en hel Række Paavisninger paa Finantslovens forskjellige Om-

raader. Det hænder ikke saa sjældent, at i et enkelt Aar tilfældige Omstændigheder gjøre, at man det Aar kan nøies med et mindre Beløb end det forrige Aar paa den paagjældende Udgiftspost, saa at man ingenlunde har den Forvisning, at det Beløb, der er opført det sidste Finantsaar, betegner Høidepunktet; men jeg kan ikke se, at der i og for sig skulde være nogen rimelig Grund til, at den Omstændighed, at man et enkelt Aar paa Grund af tilfældige Omstændigheder kunde nøies med en mindre Bevilling paa visse Poster, skulde bevirke, at man derefter skulde blive staaende ved dette Beløb indtil videre, uagtet dette faktisk er ringere end det, der pleier at blive vedtaget paa den paagjældende Post. Nei, den fuldkomment rigtige Paavisning af, at Kravene stige, og at der finder en stadig og jævn Udvikling Sted, knytter sig langt mere, dels til den først berørte Række af Poster og dels dertil, at der stadig kommer nye Poster, nye Underkonti, som man ikke før har havt, nye Bevillinger, og at saa et, saa et andet Omraade drages ind under Statens Forsorg paa Finantsloven. Endelig maa det erindres, at det ogsaa hører med til det Normale, at der er en Række ikke-løbende Udgifter, hver for sig ekstraordinære Udgifter, men at der hvert Aar findes en saadan Række af Udgifter, som efterhaanden afløse hinanden, det ene Aar Et, det andet Aar et Andet, nye Bygninger paa de forskjellige Statsomraader, nye Postkibe osv., et Aar Et, et andet Aar et Andet, men Noget maa der ordentligvis som Regel vedtages paa saadanne Konti. Overfor denne Række af Bevillinger kan det vistnok ligeledes siges, at Udviklingen snarere fører til en jævn Stigning i det Hele, men den vil ikke kunne paavises paa noget enkelt Punkt. Jeg tror saaledes, at hele denne Begrundelse, som det ærede Medlem nu gav af sin Fortolkning af de midlertidige Finantsloves Forstaelse, ikke stemmer med Virkeligheden. Men dertil kommer, at den hele Argumentation var bygget derpaa, at naar Thingene ikke kunde blive enige om en Finantslov, maatte man finde sig i, at det paagjældende Aars Arbejde blev spildt, saa maatte man blive staaende ved det Punkt, man var naaet til, og finde sig i, at Udviklingen foreløbig blev staaende derved. Noget lignende gjentog omtrent det ærede Medlem;